

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:	Főszerkesztő: Dr. VARGA LAJOS.	Egyes szám ára 4 fillér.
Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.	Felölő szerkesztő: SZATHMÁRY ZOLTÁN.	— SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: —
Vidékben: " 9.— " " 4.50 "		Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

A jövő generációja.

Minden szeptember elseje elsomorítóbb jelenségeket tár elénk, minden szeptember havában emelkedik a tudományos pályákra tóduló fiatalság és egyre kevesebb a hányada azoknak, akik kereskedelmi vagy ipari pályákon keresnek boldogulást.

Az ugynevezett diploma proletáriátus az utóbbi években ijesztő módon növekedett és ha nem szünik meg a fiatalságnak tudományos pályákra való tódulása, rövid időn belül tarthatatlanok lesznek az állapotok.

Tulajdonképen a szülőknek kellene jól meggondolni a pályaválasztást, a gyermek, vagy mondjuk ifju, ki 17—18 éves korában maturál, még le sem rázta magáról a középiskolai port, az életről fogalma sincsen, még teljesen benne van az önállótlanlás, mit nyolc hosszú esztendőn keresztül beléje neveltek, a szülő ilyenkor még parancsol a gyermekeknek, ha lehet szép szóval, ha kell erőteljes szigorral kell felvilágosi-

tani a helyzetről, józan felfogással bíró ifju csakhamar belátja, hogy a mai nyomoruságos viszonyok mellett a tudományos pályán való megélhetés lehetetlen.

Érthetetlen módon hanyagolják el nálunk a még mindig kiváló ipari és kereskedelmi pályákat. Iparosnak csak a tanuló — illetve tanulni nem akaró — fiatalság salakja megy. Már apró gyermek korában azzal fenyegetik a rossz tanulót, ha nem lesz szorgalmas, mehetsz szüsternek!

Nem lehet beleoltani a magyar középosztályba azt a külföldön már régen elismert elvet, hogy az államnak intelligens és műveltségben kimagasló iparososztályra van szüksége.

A gyakorlati kiképzés, amelyre egy iparosnak szüksége van, sokkal könnyebben vihető keresztül egy maturált, intelligens és komolyabb fiatal embernél, mint egy, az első vagy második középosztályból mesterinasnak adott rossz tanulónál, az előbbiből intelligens, öntudatos és hasznos munkása válhatik az államnak, ki tudásával esetleg di-

szére lehet családjának, hazájának, ezt tartsák szem előtt a most érett-ségizett fiatal emberek és ami fő, a szülők, a matura nem akadály a ipari pályának, sőt előnye annak és a 17 vagy 18-ik életkor sem olyan, hogy a gyakorlati kiképzésnek gátat vessen.

A tudományos pályákon már most is tulprodukcio van, ez statisztikailag bebizonyított tény, a hivatalnoki pályára nem alkalmas mindenki, ott igaz, meg van a kevés, de biztos fizetés és nyugdíj, de az ifjuság elenyészően csekély része választja például a jogi szakon a birói, adóhivatali, vasuti, közigazgatási, vagy bankhivatalnoki pályát, a zöme a független ügyvédi pályára törekszik, mely pályán manapság a megélhetés sokkal nehezebb, mint bármelyik másikon.

Ha most a pályát választó ifjuság fele, ipari vagy kereskedelmi pályára lépne, csak saját maga jövődjének vetne biztosabb alapot. A maga jövődjében szilárd alapokra fektetné egyben az ország jövődjét, amennyiben lehetővé tenné, hogy ipari kulturánk lendü-

Csalóka álom.

— A „Debreczen” eredeti tár ája. —

Írta: Ráskai Ferenc.

I.

Csupán Ilonka és Gergely ültek a rázós villamos kocsiában; hallgatagul néztek egymásra, miközben a fiu elgondolta, hogy bájos nyári társából, ha nem volna olyan annyira szép, igen jó színésznő vállhatnék; de így rajkent lebzselik körül a léha lelkületű fiuk. Gergelyt elfutotta a méreg. Ámbár, ha jól meggondolja a dolgot, egészen rendjén valónak találhatta volna; legalább a tervéhez fágónak igen.

Mert Gergelynek tulajdonképpen az volt a célja, hogy Ilonkát teljesen letérítse a szini pályáról, mint amelyen, szerinte, az ő számára ugy se vár babér. Önző, de egyben gyönyörű okai voltak erre, amelyek abban csuesosodtak ki, hogy az ő álmai, a való aranyaira vállva, a kincseknek olyan garmadájt szórják majd Ilonka lábai elé, hogy azok mellett minden egyéb más álom, ábránd, színésznői dicsőség megvalósítása számba sem jöhet.

Az őszerejű, maga erejében föltétlenül bizó férfi göggyével gondolta el, hogy a természet azért növesztette a tölgy sudarát

olyan hatalmasra, törzsökösre, hogy a repkény gondtalanul, vidáman, minden önállóság nélkül fusszon föl reá. Föl is tette magában, hogy a leány lelkéből ki fog ölni minden álmódozást, színészi dicsőség után való vágyakozást.

Most is, így kettesben, nagy kedve lett volna egyet mást elmondogatni a leánynak, de hát tudta, hogy ezuttal kétszeresen kínozná, és egyuttal kétszeres mértékben hányná a borsót a falra.

A budai szinkorból jöttek, amelynek közönsége ezen az estén ünnepelte a társulat divájának első felléptét... A rengeteg virág bódító illata, amik a zsinórpadról szines záporként omlottak a primadonna lábaihoz, még most is csiklandozta Ilonka orrocskáját és lelkében a majd minden öt percben felzúgó, hatalmas tapsorkán, mint valami ördögösen zeg-zugos visszhang-alagutban ott zengett-bongott még szírién hangjával.

Gergely jól sejtette ezt. Tehát inkább hallgatott.

II.

Ilonka kint lakott az Aréna-uton. A kocsi-juk már a keleti pályaudvari megállónál tartott, amikor gibicet kaptak. A kocsi villamos körtéi megállás közben kialudtak, így tehát a félhomályban csupán azt lehetett megállapítani, hogy a felszálló valami po-

hos, öreg ur lehet. Kiméletes, gyöngéd félhomály!

Mikor ugyanis a kocsi megindult és ismét világosság lett, Ilonka majd elsikította magát a tőle alig két méterre ülő öreg láttára. Még sohasem látott ilyen csuf ábrázatot. Az arca borostás, sárgás-fehér szőrszálakkal volt tele-tüzdelve, amik közül uborkává duzzadva terpeszkedett ki a lilás-vörös, bibircsókós orr; halántéke körül szinte patakként folyt az izzadság, szemei pedig olyan megrémítő pökendiséggel meredtek a leányra, hogy megborzadva simult az ifjuhoz s elhalóan süsogta:

— Az istenért, ki lehet ez a szörnyeteg? Gergely rásandított az öregre és kaján mosollyal szemekben sugta vissza:

— Ez? A — Siker.

A leány többet is szeretett volna róla tudni, de a kocsi az Aréna-ut sarkán megállott. Ilonka reszketve simult Gergelyhez, ahogy a csuf öreg előtt a kocsiában elhaladt és nagyon, nagyon boldognak érezte magát, amikor a kocsi szörnyetegével tovarobogott.

III.

Persze, irtózatát, boldogságát hamarosan legyurte kíváncsisága. Gergely már várta ezt.

— Lássá, Gergely, igazán nem szép

Női cipők

nagy választékban és legolcsóbb árak mellett a „Központi cipő és kalap áruházban“

~ Dreher sör csarnok mellett. Telefon 435. szám. ~

letet vegyen és olyan nivóra emelkedhessen, ami előfeltétele gazdasági erőforrások megtermékenyülésének.

Ez létérdekünk s ezt szemelőtt kell tartania a magyar ifjuságnak, ha életerős törzsszé akar kifejlődni.

(ml.)

Politikai helyzet.

Politikai beszámolók.

(Saját tudósítónktól.) A most elmúlt vasárnap néhány beszámoló beszéd hangzott el, mintegy jelezve, hogy közeledik újra az ősz, a politikai munka ideje. A tevékenységükről beszámoló képviselők mind függetlenségek. Mindegyik beszédében volt valami érdekes, de mint értesülünk, a hatvanhetes politikusok közt rossz néven veszik tőlük, hogy a hatvanhetes alappal szemben fenálló differenciákra is hivatkoztak.

Ez természetesen nem jelent komolyabb neheztelést. A beszámolók most már folytatódni fognak.

A következő vasárnapra ismét esik néhány. Nagy érdeklődést kelt az a hír, hogy erre a napra egy vagy két őszintébb néppárti politikus beszámolója is várható. Politikai körökben az a nézet uralkodik, hogy a néppárt politikai nyilatkozatai nem lesznek valami élesek. Ezt a néppárt utóbbi időben tanusított magatartásából is meg lehet állapítani. Tény azonban, hogy a párt temperamentumosabb tagjai magánbeszélgetések — nem nagyon titkolt magánbeszélgetések során nem nyilatkoznak óvatosan, mint ahogy véleményeik nyomtatásban szoktak megjelenni.

A politikusok között nagymegelégedést kelt, hogy a hivatalos lap a vasutasok szolgálati pragmatikáját közli. Zágrábról, Horvátországból még csak most érkezik hír a rendelet hatásáról. Az intézkedés nyomán látványlag elkecsereződött. Tényleg azonban a határozott cselekvés, az energikus fellépés jelenek veszik és ma már minden horvát politikus tudja, hogy ebben a kérdésben a magyarok között nézeteltérés nincsen. Beavatott forrás közlése szerint a horvátok az

ősszel a helyzet felismeréséhez fogják szabni taktikájukat. Az értelmesebb, a komolyabb politikusok, az üzletemberek, a polgárság mind unják már az áldatlan harcot, amely természetesen erősen veszélyezteti a horvát gazdasági helyzetet is.

A horvát bán a legutolsó napokban több politikust fogadott, akik a hangulat illetően változásról tettek jelentést. Tulságos optimizmusra nincs ok, de kétségtelen, hogy a horvát-szerb koalíció régi energiájának és harci kedvének most már legfeljebb a nyomát lehet megtalálni.

Városháza és vármegye.

Kimutatás az aratómozgalomról.

A földmivelésügyi miniszter leiratot intézett Hajdúvármegye alispáni hivatalához, hogy a vármegyében július és augusztus hó folyamán előfordult arató- és földmunkás-mozgalomról tegyen jelentést és a tapasztalatokat közölje vele. A jelentésben fel kell tüntetni, hogy hány munkás tagadta meg a munkát, hány ellen indították meg az eljárást, hányat vezettek vissza karhatalommal a munkához, hányat és hány napi elzárásra ítélték el, hányan hajtották végre az ítéletet és hányan szemben mellőzték a munkába való visszatérés miatt. Nem lesz nehéz feladat e leirat elintézése, mert mint tudjuk, Hajdúvármegyében ugy az aratási, mint a cséplési munkálatok elég csendben folytak le. Hatósági beavatkozásra alig volt szükség.

Hazaifias feliratok. Két, hazaifias tartalmu, a képviselőházhoz intézett feliratot küldtek meg Debrecen városához hozzájárulás céljából. Az egyik feliratot Győr város közönsége az 1848-49-es hónapok nyugdíjának rendezése tárgyában, a másikat pedig Csongrádvármegye közönsége a görög-keleti magyar nemzeti egyház szervezése ügyben küldte meg Debrecennek. A tanács indítványára e hazaifias feliratokat a közgyűlés minden bizonnyal pártolól fogja felterjeszteni.

A fogyasztási adóért. Wekerle Sándor miniszterelnök, mint pénzügyminiszter tudvalevőleg megígérte, hogy a bor és hus-

fogyasztási adókat egészen a városoknak engedni át, már az 1908. évtől fogva. Dacára ez ígéretnek Pápa városában a pénzügyigazgatóság mégis követelte a fogyasztási adóknak három évre való biztosítását. Pápa legutóbbi közgyűlésen foglalkozott az ügygel s köriratot intézett a törvényhatóságokhoz, a két fogyasztási adónemek a városok számára való biztosítása iránt. Pápa város körirata tegnap érkezett meg Debrecenbe s a tanács indítványára a közgyűlés fog ez ügyben határozatot hozni.

A város zárszámadását felülvizsgáló bizottság tegnap délután a városháza könyvtárszobájában ülésezett Márton Imre elnöke alatt. Az eddig letárgyalt tételeket teljesen rendben találták.

Hajdumegye költségelirányzata. A megye állandó választmánya e hó 7-én ülést tart, melyen Hajdúvármegye 1908. évi költségelirányzatát fogják tárgyalni.

Közütak bejárása. Tegnap a debrecen—egri és a debrecen—hajdusámsoni közutak közigazgatási bejárását tartották meg. A bejárás résztvettek Szunyogh műszaki tanácsos, Latinovics Mihály és Aezél Géza főmérnökök és Csóka Samu városi tanácsos.

A világitási bizottság ma délelőtt Körner Adolf tanácsnok elnöke alatt ülést tartott a városháza kistanácsstermében. Folyó ügyekről tanácskoztak.

Az állami munkásbiztosító Debrecenben.

Közgyűlési kiküldöttek választása.

Az iparhatóság meghívója.

— szeptember 4.

(Saját tudósítónktól.) Már egy hónapja, hogy az állami munkásbiztosítót az új törvény értelmében Debrecenben is felállították. A felállítás nehézségei rengeteg munkát adtak az illetékes hatóságoknak,

magától, hogy nem mondja meg, ki volt tulajdonképen az a borzasztó ember.

— Hát nem mondtam meg? Az, édesem, nem volt más... De várjon csak! Igazán olyan nagyon utálja azt az öregot?

— Mint a bűnomet. A borzongás áll még most is a hátamba, ha rája gondolok.

— No jól! Hát az a pohos, utálatos öreg nem volt más, mint a siker, még pedig a színészek, színésznők sikere, egyszóval az, akire maga vár.

— Megbolondult?

— Nem én! Maga édes még csak első éves kis növendék, aki a primadonnák sikerreit, mint amilyent az imént látott Budán, rajongó hitelt megcsodálja, készpénznek veszi.

— Nos, lássa, az az öreg épen onnét jött, ahonnét mi: a színházból. Csak hogy úgy látszik, hogy korábban otthagya a fabódét és egészen a pályaudvarig kibirta a gyaloglást szegény. Megtakarított vagy egy hatoskát. Hja, a primadonnák gavalérjai bizonyára rosszul fizettek.

— Gergely, most már igazán haragszol! Hát minek tart engem? A bolondok estőjét járhatja velem!

— Sohse mérgelődjék! Azért az a csuf ember mégis csak a siker, tudja az ugynevezett klakór, aki több-kevesebb pénzért

pérbeadja jól szervezett bandájának tenyereit egy-egy primadonnát ünneplő estére.

— Hogyan? Hát ez lenne a ma esti és minden egyéb primadonna sikernek a nyitja?

— kérdezte Ilonka naivul, a hetedik égből alapottyanva.

— Akár meg is esküszöm rá. Persze, maga, aki a mut tanév második felében lépett a színi iskolába, nem tudhatja ezt, de én...

— Hiszen akkor az a primadonna család, egy...

— Sohse kárhoztassa őt, édesem! Igaz, van olyan is elég, aki önmaga szokta felbérelni a tapskirályt, de a legtöbb nem is tud róla; tudtán kívül rendezik számára gavalérjai a sikert.

— De hiszen így is utálatos. Látja, mért mondotta el ezt nekem, Gergely, komorodott el hirtelen. Az álmaimat látom foszlozni, bomlodozni. Az én tüneményes szép isten-asszonyom, aki éjjelenként a siker képében nyoszolyámnál megjelent, most annak a csuf, borzalmasan csuf öreg ábrázatával cserélődött fel. Már is félek, micsoda borzalmas álmaim lesznek. És mindez ön miatt. Ó, minek is mondta el?!

Gergely megsajnálta a kicsikét, de csak annyira, amennyire szívébe nyilal az operatörnek a páciens sikoltozása. Vigasztalagatta:

— Sohse féljen az álmaiktól. Tudja mit, ha borzalmas álmai lesznek, ami csak szemernyit kapcsolatba lesz az... öreggel, úgy büntetésül, a becsületemre, a szerelmemre mondom: egy hétig nem fogok kijönni magához. Elhíheti nekem, mire az első lépcsőre teszi a lábát, már el is felejtette az egészét. De nini, már itthon is volnánk.

Becsengettek; az öreg házmaster csakhamar jelentkezett. Gergelynek azonban ezuttal tulhosszunak tetszett az idő, mert Ilonka igen szomoruan, csöndesen álldogált mellette és hogy bucsuzól kezét kezébe fogta, egy kis meleg viszonzorítást ezuttal nem kapott.

— Jócsakát — mondotta a leány hal-kan, szomoruan és otthagya Gergelyt, mikor a házmaster ajtót nyitott.

Gergely pedig leverten bandukolt Teréz-köruti lakására. Egy kicsit furdalta a lelkiismeret. De csakhamar felébred benne a góg...

— Így kell lenni, punktum! Azt akarom, hogy egészen belém olvadjon. Neki ne legyenek külön álmai. Az én álmom legyen az ő álma...

IV.

Másnap már kora reggel sietett ki Ilonkához, aki mosolyogva épen a szomszédos tőzsdéből lépett ki ujsággal a kezében, amikor az Aréna-ut 36 alá érkezett.

Hol tölthetjük kelle- **Széchenyi** kávéház és szállodában (Petőfi-tér). Minden este mesen időnket? a **Széchenyi** zeneestély. — Figyelmes és pontos kiszolgálás. Olesó szobaárak. (50 krajcártól feljebb.) Egész éjjel nyitva. — **REIK JAKAB** tulajdonos.

köröknek, úgy hogy az iparhatóság csak most tehetette meg az első lépéseket a tulajdonképpeni szervezés iránt. Most bocsájtotta például ki az iparhatóság a meghívókat a kiküldöttek megválasztására. A kiküldötteket választó közgyűlés e hó 8-án, vasárnap lesz; az iparhatóság meghívója a következőképp hangzik:

Az 1907. évi XIX. t.-c. életbeléptetése tárgyában 57,734—1907. sz. a. kelt kereskedelemügyi miniszteri végrehajtási rendelet VIII. pontja értelmében a kerületi munkásbiztosító-pénztár és a kereskedelmi betegsegélyező egyesület, mint magánegyesületi pénztár önkormányzati szerveinek az egyenlő arányú képviselőt elve alapján való ideiglenes kiegészítése iránti intézkedés az elsőfoku iparhatóság hatáskörébe utaltatván, ennélfogva a kerületi munkásbiztosító-pénztár közgyűlési kiküldötteinek kiegészítése céljából megtartandó közgyűlés határidejéül 1907. évi szeptember hó 8-ik napjának délelőtti 10 óráját az ipartestület dísztermébe; a kereskedelmi betegsegélyező-egyesület, mint magánegyesületi pénztár közgyűlési kiküldötteinek megválasztása céljából megtartandó közgyűlés határidejéül pedig 1907. évi szeptember hó 8-ik napjának délelőtti 11 óráját a kereskedő-társulat dísztermébe kitűzöm.

Felhívom ennél fogva a kerületi munkásbiztosító-pénztárnál az alkalmazottaikat biztosított munkaadókat, valamint a kereskedelmi betegsegélyező egyesületnél biztosításra kötelezett pénztári tagokat és azon munkaadókat, akiknek biztosításra kötelezett alkalmazottai ezen pénztárnál biztosítva vannak, hogy a közgyűlési kiküldöttek kiegészítése, illetve megválasztása céljából a fent kitett időben és helyeken pontosan jelenjenek meg, amennyiben a közgyűlések a megjelentek számára tekintet nélkül meg fognak tartani.

Tárgysorozat: 1 Választandó a kerületi munkásbiztosító pénztárnál 44 munkaadó közgyűlési kiküldött.

2. A kereskedelmi betegsegélyező-egyesület, mint magánegyesületi pénztárnál, amennyiben közgyűlési kiküldöttek ez ideig választva nem voltak, választandó 42 munkaadó és 42 alkalmazott közgyűlési kiküldött.

Debrecen, 1907. évi augusztus 29.

Dr. Boldisár Kálmán,
rendőrfőkapitány-helyettes, mint
elsőfoku iparhatóság.

— Nos, — toppant előbe hirtelen, — ki kell-e állnom az egyheti kinszenvedést? Almodott-e az öregről?

— De mennyit! Az egész éjszakámat róla, vele álmodtam át — felelt a leány csicseregve, miután melegen kezet szorított a fiúval. De azért az egyheti büntetés elmarad, mert . . . mert azért az álmaim nagyon szépek voltak ám!

— Vele és szépek? No, ezt igazán nem értem?

— Bizony isten! Nem is olyan csunya az öreg. Almomban odaült az ágyam mellé, megsimogatta a fejemet — a keze lágy, bárszonyos — sőt meg is csókolt és elmenet azt mondotta: Ne félj leányom, én pályádon támogatni foglak . . . No, mért hallgat, mintha az orra vére folyna? Hát nem örül, hogy ilyen szepet álmodtam az öregről, akitől tegnap még úgy borzadtam. Sőt magának azt is elárulom, hogy mincs is ebben semmi, ha a sikert ő vele is rendeztetik a primadonnáknak.

Elvégre, valakinek csak kell rendeznie! Jaj, de mennyit fessegek, pedig apus nagyon várja az újságot. Rohanok előre.

— Gergelyt ott hagyta.

A fiú szomorúan ment utána. Ugy érezte, hogy ő ugyan alaposan csalódott. Nemhogy elriasztotta volna valamelyest a leányt a szini pályától, de annak fényesnek álmodott jövőjét még — realizálta az utálatos klakör személyében.

— Csak a leányoknak ne lennének nagyratörő álmaik, — mondta keserű meggyőződéssel, amint a léposókon lefelé botorkált.

Tájékoztatóul a következőket közli a meghívó:

A pótválasztás mindenekelőtt a pénztári közigazgatás kiegészítése céljából tartandó s nevezetesen a közgyűlésbe annyi munkaadó kiküldött választandó, ahány ténylegesen szavazattal bíró biztosított alkalmazott tagja van a közgyűlésnek. Ha a közgyűlés alkalmazott tagjainak tényleges száma a pénztár alapszabályában az alkalmazottak képviseltetésére megállapított létszám kétharmadánál kevesebb, az alkalmazott tagok száma is az alapszabályszerű létszámig kiegészítendő és a választandó munkaadó közgyűlési kiküldöttek száma is az egyenlő képviselőt határáig ehez képest állapítandó meg.

A munkaadó közgyűlési kiküldötteket, a törvény 126 §-a értelmében a biztosított munkásokat alkalmazó munkaadók, az esetleg választandó alkalmazott kiküldötteket a pénztárnál biztosított alkalmazottak külön-külön saját keblükből, titkos választási eljárás szerint, az elsőfoku iparhatóság felügyelete és szükséges közreműködése mellett választják. (57,734—1907. sz. keresk. minisztr. rendelet 8-ik pontja.)

Kolera Máramarosszigeten.

Riasztó hírek.

— szeptember 4.

(Saját tudósítónktól.) Máramarosból riasztó hírek érkeznek. Gyanus megbetegedésekről tudnak ezek a hírek, amelyek szerint a megyének déli részén, az egymásra torló falvakban, főleg azonban Alsóvisón kolera dul. Aldozatai is vannak már a kórnak, amelynek csalhatlan előjelei a gyomorfájás és erős hányás. A központból orvosokat küldtek ki, akik megvizsgálták a betegeket és vizsgálódásaik alapján kijelentették, hogy az alsóvisói és környékbeli megbetegedések nem a fekete kolera jellegével bírnak, hanem kolera nostras esetek. És megtették a szükséges preventív intézkedéseket, eltöltötték a lakosokat a bab és gyümölcsök evésétől, azonkívül pedig erélyesen rájuk parancsoltak, hogy naponként többször is mosakodjanak. A megbetegedéstől való félelem rá fogja szoktatni az alsóvisói oláhokat olyas valamire, ami eddig valószínűleg ismeretlen volt előttük: a köztisztaságra.

Szó sincs róla, a Máramarosból érkező hírek még úgy is ijesztők és megdöbbenést keltők, ha kolera nostrasról számolnak be és nem az epidémikus koleráról. Riasztók ezek a hírek nem azért, mintha attól kellene tartani, hogy a veszedelem esetleg országos lesz, hanem mert általánosan tudott dolog, hogy a közegészség ügye milyen gyenge lábon áll Magyarországon és különösen arra, a nagy hegyek között eldugott falvacskákban. Nemcsak hogy profilaxisról nem lehet szó, hanem valami pusztító járványnak kombattálásáról is alig. Ugy hogy a zsupfedeles kunyhóba szorultak, akár valami siralomházba zárt halálraitéltek, egyebet sem tehetnek, mint azt, hogy nagy rezignációval és azzal a fatalizmussal, amelyet a földetturás és baromtenyésztés hoz magával, várják a végítéletnek elkövetkezését.

Ha pusztító kórság tör ki az ilyen helyen, az egészségügyi ha-

tóság mindenekelőtt az epidémia lokalizálására törekszik. És ha ez sikerült, akkor tér át feladatának második részére, az elszigetelésre és végül arra, hogy a betegeket, amennyire lehet, megmentse. A hirtelen és tömeges elhalálozás, a váratlanul megdöbbenő munkája természetesen a félelem és rettegés magvát hinti széjjel. De nemcsak ott, magának a népnek körében, hanem azon túl is, mindenütt a köz-tudatban.

A Máramarosból érkező táviratok nyomán ijedség támad ma országszerte és ezt az ijedelmet nem fogja teljes mértékben eloszlatni az sem, hogy az alsóvisóiakat megtizedelő betegség kolera nostras csupán és nem kolera. Ez a nagy ijedség kétségkívül kellemetlen, de azért nem okoz nagyobb bajt, mint akár valami kisebb lelkifurdalás. Az ijesztés nyomán az emberek rájönnek arra, hogy a prevenció milyen fontos dolog és bizonyos, hogy az egészségügyi hatóságok olyan intézkedéseket tesznek majd, amelyek hatalmasan előbbre viszik az általános higiénia ügyét.

Amivel egyébként nem igen törődnek nálunk, hogyan él a nép, az alsóbb és szegényebb nép, amely rendes tételéke minden rosznak: ágyunak, börtönnek, kórháznak, arra most egyszerre ráterelődik a figyelm. A hatóságok leereszkednek a néphez és beavatják a higiénia nagy titkaiba, egészségesebb életmódhoz szoktatják őket és rákapatják a legszükségesebb és legolcsóbb luxusra: a tisztaságra. A profilaxia előtérbe kerül ilyenkor, még pedig nemcsak a máramarosi havasok tövében, hanem másutt is, mindenütt és ha ijedség egykét napra meg is zavar mindent, nyugalmat, békét, felületes könnyelműséget, az a haszna mindenesetre megvan, hogy jó időre megerősíti az egészségügyet, fejlesztőn hat rá és megbarátkoztat a higiénia gondolatával olyanokat, akik azelőtt bizonyára nem törődtek azzal.

Ki mennyi adót fizet?

Az adókvető bizottság ülése.

— szeptember 3.

(Saját tudósítónktól.) A városháza nagyteremében ülésezik az adókvető bizottság.

E bizottság szeptember 16-áig a III. osztályú kereseti adókat állapítja meg, azután pedig e hó 20-áig a múlt 1906 és a folyó évben alakult nyilvános számadásra kötelezett vállalatokra veti ki az adót.

A bizottság elnöke Megyery Pál dr. ügyvéd, elnökhelyettese Szűcs Géza dr. ügyvéd, előadója a kincstár részéről kiküldött Nagy József pénzügyi titkár, jegyzője Nagy József dr. tagjai pedig Kovács Mihály fűszerkereskedő, Szilágyi Bálint ügyvéd és Nánássy Lajos vaskereskedő.

Eddig Debrecen két első kerületében lakók adóját állapították meg, így különösen.

László Zsigmond állatorvos adóját az 1906. évre 44 kor. a folyó évre pedig 49 koronában állapították meg. Dr. Dávidházy Imréné bankbizományos adója 1906-ra 19 kor. 25 fill. 1907-re 65 korona, Kertész Miklós és társai élesztőkereskedők 1906-ra 40 korona, Ungár

és Berger zsiradék és festékárusokéi 1906-ra 117 korona 1907-re 199 kor. 50 fill., Révész Lajos divatárkereskedő ez évre 28 korona. Bitó Sándor vászonárkereskedő adója 1906-ra 30 kor., 1907-re 90 kor, Fülöp Benjámint porcelánkereskedő 1906-ra 25 kor., 1007-re 57 kor. 50 fill. Fülöp Tivadar ugyancsak porcelánkereskedő ez évre 60 kor. Luszitig és Bán gőzcukorkagyáráé 1906-ra 13 korona, 1907-re 82 kor. Szentmiklóssy Tóth Béla gyógyszerészé 1906-ra 33 kor. 33 fill., ez évre 200 kor. Thaisz Arthur papirnagykereskedő 1907-re 325 korona. Földváry Mór mechanikus 40 kor. Wolfram Ferencé óráé 46 kor. Borsos Kata ékszerész 50 kor. Závatzky Leó divatárkereskedő 134 korona. Wallenstein Fülöp és fiai cég 30 kor. Márkus M. ksa sapkás 15 kor. Hufleisz Kázmér bérlő 617 kor. 25 fill. Varga Károly cipész 49 kor. Fied Henrik divatkereskedő 319 kor. 60 fill. Neumann testvérek cég 163 kor. 50 fill. Vámosser Odón fenyképész 33 kor. 25 fill. Neumann Gyula festékkereskedő pedig 69 kor. 50 fill. adóval lett az 1907. évre megterhelve, Járosi Lajos önkéntességi vizsgára előkészítő tanfolyamának adója az 1907. évre 100 korona.

A további adómeállapításokat ezután naponként közölni fogjuk.

Új piacok Debrecenben.

Öt új piac megnyitása.

— szeptember 4.

(Saját tudósítónktól.) Debrecen város gazdaszonyainak régi óhaja valósul meg a mai napon.

Régóta óhajtották a közönség piacot járó része, hogy a város több helyén létesítsenek piacokat, hogy a messze lakók ne legyenek kénytelenek bejönni naponként a város közepére, hanem, hogy a piaci szükségleteiket a lakásukhoz közelebb fekvő helyeken szerezhessék be. A törvényhatósági bizottsági közgyűlés is méltányosnak találta e kívánságot s már régebben elhatározta, hogy a város főbb pontjain mellépiacokat létesít.

E határozat jó ideig csak határozat maradt s mindössze annyit tettek, hogy az új piacok helyét feliratos táblákkal jelölték ki.

Most azonban végre-valahára megnyílnak a piacok s a konyhaszükségleteket ma reggeltől kezdve az eddigieken kívül még 5 új helyen be lehet vásárolni.

A Miklós-, Hatvan-, Péterfia- és Szent-Anna-utcák végén, valamint az Árpád-téren létesítettek piacokat, ahol az élelmiszer árusításával foglalkozók a piac megnyitása napjától, azaz mártól számított két éven át még a helyi piaci fizetése alól is fel vannak mentve.

Ez a rendelkezés arra való, hogy az elárusítók és a fokák tömegesebben keressék fel az új piacokat is.

Egyesület.

— **A rabsegélyző-egyesületek kongressusa.** A rabsegélyző-egyesületek szeptember hó 6-án és 7-én tartják meg országos kongresszusukat, még pedig Pécsen. A Debrecen városi és hajdumegyei rabsegélyző egyesület a kongresszuson Szücs Miklós dr. törvényszéki elnök, az egyesület elnöke, Csiky Lajos titkár és Körner Adolf tanácsnok, választmányi tag fogják képviselni.

Debreceni jogászok kitüntetése.

A főiskolák kitüntetettjei.

— szeptember 3.

(Saját tudósítónktól.) A kultusz-minisztérium „Hivatalos Közlönyé”-nek mai száma hozza azoknak a névsorát, akik az elmúlt iskolai évben a budapesti és kolozsvári egyetemeken, valamint a műegyetemen és jogakadémiákon kitüntetéssel állottak meg vizsgálatukat. Most, az új iskolai év küszöbén szolgáljon ösztönzésül a főiskolai hallgatóknak a kitűnő diákok névsorának közlése:

Összesen 561 kitüntetett tanuló volt főiskoláinkon. A budapesti egyetem 266, a kolozsvári 137, a műegyetemen 43, a jogakadémiákon 115, még pedig a debreceni 15, az egrin 11, az eperjesin 9, a kassain 5, a kecskeméti 2, a máramaros-szigetin 8, a nagyváradin 19, a pécsin 16, a pozsonyin 23 a sárospatakin 7 kitüntetett hallgató volt. Általában megcsappant a kitüntettek száma a jogakadémiákon és a kolozsvári egyetemen, bár ott a jogvizsgálókon kiüntetettek száma (109) nagyobb, mint a Budapesten kitüntetett jogászok száma (87).

A debreceni ev. ref. jogakadémia kitüntetettjeinek névsora a következő:

Első jogi alapvizsgát: Dienes László, Elek Imre, Fauszt Imre, Fekete László, Gerő Miklós, Joó István, Papp Ernő, Schnell Henrik, Stolz Ferenc, Takács Dezső, Vásári András, Vásári István. Második jogi alapvizsgát: Porkoláb Zoltán, Uzonyi György és Vásári István.

Hirek.

A „Debrecen” szerkesztősége és kiadó-nivaltala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ...

Öngyilkos fiatal leány.

A reménytelen szerelem áldozata.

Megmérgezte magát.

— szeptember 4.

(Saját tudósítónktól.) A reménytelen szerelem újabb áldozatot követelt és aratot magának. Egy fiatal, viruló leány az áldozat, ki fiatalon, alig 19 éves terhével dőlt az önkéntes sírba.

Szücs Mária-nak hívják az öngyilkost. Jómódu, felső józsa szülők gyermeke. Az alig 19 éves leány hónapokkal ezelőtt megismerkedett egy fiatal legény-emberrel, aki iránt csakhamar élénk szerelemre lobbant. A legény egyideig viszonzotta a leány érzelmeit, abban a reményben, hogy elcsábíthatja a fiatal tapasztalatlan leányt.

Ez azonban nem következett be, ellenben a leány szerelme nem csappant, sőt mindjobban erősödött. A legény, mikor látta, hogy Szücs Mária-val nem boldogul, egyszerűen a taképnél hagyta.

Ezt végtelenül szívére vette a szerencsétlen. Kinzó keservében ugyanígyra elke-seredett, hogy mind erősebben kezdett az öngyilkosság gondolatával foglalkozni. Hozzá-tartozói nem sejtették semmit, mialatt pedig a végzetes szándék mindjobban gyökeret vert lelkében.

Utolsó elhatározását tegnapelőtt hajtott végre az életunt leány. Szülei távollétében marólugot oldott fel egy nagy pohárban, melynek tartalmát a legutolsó csöppig kiitta.

Félholtan, súlyos belső sérülésekkel gyötörtén akadtak reá visszatérő szülei, kik aztán beszállították a debreceni kórházba, hol gondos ápolás alá vették.

A súlyosan sérült leányt azonban már az orvosi tudomány sem tudta megmenteni az életnek, tegnap hajnalban sérüléseibe belehalt.

A halálesetről értesítette Felsőjózsán lakó szüleit a kórház gondnoksága.

— **Személyi hir.** Szabó Kálmán katonai tanácsnok tegnap este érkezett vissza szabadságáról. Szabó tanácsnok ép egészségnek örvend s hivatalát holnap foglalja el.

— **Pártmozgalmak a megyében.** A vármegyei függetlenségi és 48-as párt elnöksége a napokban bocsátotta szét a vármegyei függetlenségi párt szervezéséről s a helyi bizottságok megalakításáról szóló felhívásokat. Az elnökség, a választmány abban a tudatban bocsátotta ki, e hazafias lelkesedéssel megkoncipiált felhívásokat, hogy az egyéni és személyes érdekek félre-tétele mellett minden jó hazafit ott fog találni a küzdők sorában. Az elnökség a vármegyei pártba ujonnan beiratkozni szándékozók számára a vidéki vezetők férfiak részére újabb aláírási ivateket fog küldeni.

— **Esküvő.** Dr. Sámly László ma tartja esküvőjét Szabó Mária urleánnyal. A menyasszony részéről tanuként Szabó Kálmán képviselő és Weszprémy Zoltán főispán szerepelnek.

— **Hivatalos órák a pénzügyigazgatóságnál.** A nyári hónapokban tudvalevőleg a hivatalos órák délelőtt 8—2 óráig voltak egyházamban. E hivatalos rendet Faust pénzügyigazgató most megváltoztatta oly formán, hogy szeptember elsjétől délelőtt 8—12-ig és délután 2—5-ig lesznek a hivatalos órák. A pénzügyigazgatóság vasárnap és ünnepeken csak délelőtt 9—11-ig tart hivatalos órákat.

— **Debrecen legtöbb adófizetői.** Vettük a következő értesítést: Az 1886. XXI. törvények 25. §-a alapján közhírré teszem, hogy Debrecen szabad kir. város legtöbb adót fizetőinek kimutatását, melyből az 1908. évre érvényes névjegyzék fog összeállítani a városi adógyosztály elkészítette és az a netalán szükséges felszólamlások megtehetése végett a polgármesteri hivatalban a folyó évi szeptember hó 4-ik napjától kezdődőleg 8 napi közszemlére kitétetett. Debrecen, 1907. szeptember 2. Kovács József sk. polgármester.

— **A gyermekek és alkohol.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter felhívta Csánky Viktor kir. tanfelügyelőt, hogy az összes tanítézetekben kérdezzék meg a jövő nemzedéket, a tanulót, hogy: 1. A tanuló naponta mennyi és milyen szeszes italt, mikor és mennyit fogyaszt? 2. Milyen befolyása van a tanuló alkohol fogyasztásának a tanulásra és a magaviseletre? 3. Szülője, orvosa, vagy ki nyújtotta először és mikor az alkoholt?

— **Az új oselédtörvény.** Az 1907. évi XLV. törvények már szentesítést nyert. Az új oselédtörvény, mely ez évi november hó 1-én lép életbe, már a városhoz is megérkeztek, ahol a szükséges előintézkedéseket megteszik.

— **Gámán Zsigmond halála.** A kolozsvári keresk. és iparkamara nyugalmazott titkára, a kamarai titkárok nesztora, meghalt. A debreceni kamara koszorújával Szávay Gyula főtitkár utazott el a temetésre.

— **Kamarai hírek.** A kereskedelemügyi miniszter leirata most érkezett meg a debreceni ipar s kereskedelmi kamarához, a választások jóváhagyásáról. A még függőben levő szolnoki kereskedelmi tagok választásáról eltekintve, a kamara alakulása a jövő héten megtörténik. — A kamara kerületében ismét egy nagyobb kiállítás lesz, Szolnokon. A Jásznagykunszolnok megyei Gazdasági egyesület 50 éves fennállása alkalmából gazdasági és ipari kiállítást rendez. A kamara 25 nagy ezüstérmét adott a jutalmazásokhoz, a bíráló bizottságba pedig háromtagú juryt küld, dr. Rác Lajos vezetésével.

— **A szülők figyelmébe.** A közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy az elemi és polgári iskolákba, valamint a gimnáziumokba való beiratkozás alkalmával elégséges, ha az illető szülő gyermekének az anyakönyvi hivatalban csak anyakönyvi kivonatot kér, amely a beiratkozásnál teljesen helyettesíti a rendes anyakönyvi kivonatot. Ezt azért hozzuk a szülők tudomására, mert az anyakönyvi hivatalban iskolai célokra kiállított anyakönyvi kivonatot az anyakönyvi hivatal teljesen díjtalanul és bélyegmentesen állítja ki.

— **Dohányárusok vasánapi munkaszünet.** A magy. kir. pénzügyminiszter a pénzügyigazgatóság útján értesítette a dohányárusokat, hogy azokon a vasárnapokon, melyeken Debrecenben országos vásár van, üzlethelyiségeiket kivételesen egész napon át nyitva tarthatják és a dohányeladást minden megszorítás nélkül szabadon folytathatják.

— **A vármegyei függetlenségi és 48-as párt** egy küldöttsége a szomszédos Hajdunánáson Balthazar Dezső dr. esperes elnöke alatt pénztárvizsgálatot tartott. A küldöttség a vizsgálat alkalmával mindent teljesen rendben talált, egyszersmind Csiba Elek pénztárnok előtt teljes elismerésének adott kifejezést. A bizottság a tagdíj hátrányok befizetése iránt is intézkedett.

— **Az állatorvosok mint néptanítók.** Minthogy a ragadós száj- és körömfájás az országban ismét terjeszkedni kezd, a földmivelésügyi kormány a nyavalya továbbterjedésének megállítására a legszigorúbb rendszabályokat alkalmazta. Terjedelmes rendeletet megküldötte a vármegyék törvényhatóságainak is. A miniszter rendeletében különösen hangsúlyozza, hogy úgy a hatóságok, mint a m. kir. állatorvosok világossá tegyék a közönséget a betegség nagy jelentősége felől, tanítsák ki, miként védekezzenek a betegségek ellen.

— **Elfogott rabló-merénylők.** Megirtuk tegnapi számunkban, hogy mily aljas körülmények között rabolták ki vasárnap este a gépjavitó műhely mellett Szabó Gyuláné királyházi asszonyt. A tetteseket Mészáros József, Fülöp István és Bancsi József rovott multu napszámok személyében tegnap a csendőrség elfogta és átadta őket a kir. ügyészségnek. A vizsgálatot is megindították ellenük és Hoffmann József vizsgálóbíró kihallgatás után valamennyit előzetes letartóztatásba helyezte.

— **Az ipartestület köréből.** Megelevenedett az ipartestület is. Ülést, ülés ér s ugyancsak mozgalmat az élet az iparosok körében. Tegnap délután három szakosztály, a szabó, csizmadia, asztalos-szakosztályok választmányja tartott ülést, holnap pedig a kovács, timár és a lakatos szakosztályok

fognak ülésezni, míg osztoztok délután maga az előjáróság tartja rendes havi gyűlését.

— **Hirdetmény.** (12846-1907.) Debrecen sz. kir. város Tanácsa közhírré teszi, hogy a város házipénztárának és az általa kezelt alapok s alapítványoknak 1908. évre egy beállított költség előirányzata a város számvevői hivatalában 1907. évi szeptember hó 1. napjával kezdődő 15 napi közszemlére kitétetett. Miről a város adózó lakossága oly figyelemmel kíséri, hogy ezen előirányzati munkát a városi számvevői hivatalban hivatalos órák alatt megtekinthető és az ellene irányuló esetleges észrevételek akár írásban, akár élőszóval a közgyűlést megelőző öt nappal Debrecen város Tanácsához beadhatók. Debrecen, 1907. augusztus hó 26-án. A városi Tanács.

— **Lépfene.** Az utóbbi idők legpusztítóbb állapotbetegsége tegnapelőtt a szomszédos Náduvaron lépett fel. A hatóságok megtettek minden óvintézkedést.

— **Hol a pénz?** Nánási Erzsébet kunhegyesi lakos 288 korona készpénzét tartalmazó erszénye a Debrecen felé jövő gyorsvonaton eltűnt. Már feljelentést tett a rendőrség, mikor Püspökladányról értesítették, hogy a pénzt nem lopták el, hanem a kocsiiban felejtette. A megtalálók átadták az állomásfőnöknek, aki a megrémült asszony kezébe juttatta.

— **A gyűrű tolvaj.** Janthó Lajosnól a multkoriban elloptak két 70 korona értékű gyűrűt. A st. lszerség kedvéért Dobos rendőrbiztos nyomozta ki a tettes Dobos Juliánna cseléd leány személyében, kit holnap átadnak a kir. ügyészségnek.

— **Régi bűn.** Mintegy másfél évvel az „Angol Királynő”-ből elloptott ismeretlen tettes egy csomó evőeszközt. A tolvajt most derítette ki Dobos rendőrbiztos Bereczky Flóra nagycseri cselédleány személyében, kit letartóztattak.

— **Tánciskola megnyitás.** Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a Szent Anna-utcában újonnan épült tánctermemet megnyitom és az őszi kurzust szeptember hó 24-én kezdem meg. Tanítok minden bel- és külföldi szalon és nemzeti táncot. Boszton kurzus és magánórák bármely időben. Esti kolon. Beiratkozásokat elfogadok egész nap, szeptember 16-tól Szent Anna-utca 22. szám alatt. A n. é. közönség szeretetét és pártfogását továbbra is kérem és igyekezni fogok, hogy az eddigi megelégedést ezután is kiérdemeljem. Tisztelettel Percel Carola, okl. táncitanárnő.

— **Tegnapi halottak.** Tegnap a helybeli anyakönyvi hivatalban a következő halálozásokat jelentették be: Szabonyi Ferenc ev. ref. 12 éves, özv. Bernáth Béláné ev. ref. 71 éves, Juresik Juliánna r. kath. 21 éves, Szűcs Mária ev. ref. 19 éves.

— **Iskolás gyermekek** részére kész fehérneműek, zsebkendők, harisnyák, paplanok, matrácok, flanel-takarók, és ágyterítők legnagyobb választékban és legjutányosabb árakon kaphatók Kardos László vászon-, fehérnemű- és kelegye-üzletében Debrecen, Kossuth-u. 4. szám. Alapított 1831-ben.

— **Polgári fiúiskolai beiratás.** A debreceni négyosztályú nyilvános magán polgári fiúiskolában (Abelesz-intézet Nemzetőr-u. 3.) a jövő tanévre szóló beiratkozásokat, naponta délelőtt 10—12 óráig fogadja el az igazgatóság.

— **Hegedüs és Sándor céget,** mint iskolai könyvek és mindennemű hangszerek legelőszöbbséggel bevásárlási forrását ajánljuk a közönség figyelmébe.

— **Senki ne vásároljon addig** könyvet, zeneművet, levélpapírt vagy más hasonló cikket, míg Aczél Heriknél nem kereste. Ezen antiquariumban lévő cikkek állandóan, mélyen leszállított igen olcsó árban adatnak el, dacára annak, hogy teljesen jó karban, sőt nagy részt új állapotban vannak. — Ajánljuk, tessék próbát tenni.

— **Találtatott** csöves tengeri, igazolt tulajdonosa átveheti a belvárosi rendőrkapitányságnál.

— **Gyógyszerész gyakornokul** Muraközy László gyógyszerész felvesz a nála megtudható feltételek alapján egy helybeli illetőségű 6—8 gimnáziumi osztályt végzett fiatalembert.

— **Iskolakönyvek** az összes tanintézetek részére Antalffy Józsefnél kaphatók, Piac-utca 44. Letzter mellett.

— **Lohr Mária** ezelőtti Krónafusz csipke vegyészeti tisztító és kelmefestő intézete, Budapest, VIII., Baross-utca 85. sz. a legmeglepőbb eredménnyel eszközöli: Csipkék, kelmék, ruhák és szövetek vegyi tisztítását, vagy festését. Ruhák fejtetlen állapotban is festetnek, Vidéki megrendelések a legpontosabban, jutányosan és gyorsan teljesíttetnek.

— **Férfiaknak nélkülözhetetlen a legújabb öngyújtó-készülék.** Darabja 1 koronára 50 és 2 korona Mentze áruházában Kossuth-u. 4. sz.

Megtámadott honvédőrmester.

Csavargók merénylete.

Vakmerő rablótámadás.

— szeptember 4.

(Saját tudósítónktól.) Az elmúlt napok alatt sűrű egymásutánban ismétlődtek Debrecen külsőségein vakmerőbbnél vakmerőbb rablótámadások. Tegnap éppen egy honvédőrmestert támadtak meg ismeretlen tettesek.

Takács József honvédőrmester az elmúlt éjjel nyugodtan haladt a Tócsos- és Hatvan-utcai kertek között elterülő országuton, mikor a bokrok közül egyszerre csak három sötét alak ugrott ki. Egyenesen az őrmesterre vetették magukat. Egyikük torkon ragadta, a másik két támadó pedig a földre teperte Takács Józsefet, ki a tulnyomó számú támadói ellen képtelen volt védekezni.

A vakmerő rablók már éppen a lehetetlenné tett ember kifosztásához fogtak, mikor a közeli bakterház lakói észrevették a dolgot és kimentették az őrmestert a rablók kezéből, kik azonban elmenekültek. A csendőrség keresi a tetteseket.

A szárnyaskerek áldozata.

A tegnapi vasuti szerencsétlenség.

Gondatlanság idézte elő.

— szeptember 4.

(Saját tudósítónktól.) A hétfőn este, a Pavillon laktanya mögött történt borzalmas vasuti szerencsétlenség ügyében a rendőrség erélyes vizsgálatot indított, annál is inkább mert az első pillanattól kezdve igen súlyos gyanúok merültek fel arra vonatkozólag, hogy a szerencsétlenséget bűnös gondatlanság idézte elő. Hogy kit terhel a felelőség, már meg is állapította a rendőrség és az iratokat áttette az ügyészséghez, mely megindította a bűnös ember ellen az eljárást.

Orosz László rendőrfogalmazó vezette a rendőrség részéről a vizsgálatot. Orosz László tegnap dél-

előtt helyszíni szemlét tartott, majd pedig a szemtanukat hallgatta ki. Csupán két ember volt tanuja a borzalmas szerencsétlenségnek; Nagy László vasuti őr és felesége, kik vallomásaikban súlyos vádakkal illetik Bagó Mihály sorompóst, aki szerintük egyedüli okozója a szerencsétlenségnek. Tanuvallomásuk a következőkben szól:

— A sorompósna a vonatok érkezése előtt mindig 10 perccel előbb le kell bocsájtani a sorompót. A sorompós, Bagó Mihály hétfőn este annak dacára a szatmári vonathoz alig 1—2 perccel megelőzőleg bocsájtotta le a sorompót. Így eshetett meg, hogy az elgázolt ember, Szilágyi József szekérével a sinek közé tudott jutni. De mikor a pályatesten keresztül hajtattott, éppen abban a pillanatban eresztette le a sorompót Bagó Mihály, ki csak aztán vette észre a nagy sötétben, hogy a sinek közé egy szekér szorult. Borzalmas dolog következett aztán be. Bagó észrevette, hogy óriási sebeséggel, alig néhány száz lépésnyire jön száguldva feljűk a vonat, melynek piros lámpái rémesen világítottak előre.

Bagó a sorompókhöz rohant, de nem bírta azokat annyira fölemelni kézzel, hogy a lovak a szekérral keresztül juthassanak rajta. Aztán meg a lovak is megcsökönysödtek, a szerencsétlen öreg kocsis ember a halálfélelem irtózatossá zavarában azt sem tudta, hogy mit cselekszik s ahelyett, hogy leugrott volna, ellenkezőleg a szekeren maradt. Így bekövetkezett a szerencsétlenség Szilágyi Ferenc a halálhozó kerek alá került.

Eddig tart a szemtanuk vérfa-gyaszító előadása, melynek alapján a debreceni kir. ügyészség megindítja Bagó Mihály sorompóór ellen az eljárást gondatlanságból okozott emberölés miatt.

A fumei zavargások.

Ostromállapot Susákon

Egy őrmester engedetlensége

— Express tudósítás. —

(Saját tudósítónktól.) A fumei zavargások, melyek napok óta tartanak, tegnap már olyan arányokat öltöttek, hogy a hatóságok jónak látták a helyőrség szaporodását.

Tegnap érkezett Fiuméba a Jellasics-ezred egy zászlóalja.

Susakon teljes az anarchia, amennyiben az ottani hatóságok képtelenek a rendet fenntartani.

Hire jár, hogy a horvát országos kormány Susakon még ma kihirdeti az ostromállapotot.

A tegnapi zavargásoknál, mint Fiuméből jelentik — egy horvát őrmester kilépett a katonai őrséget soraiból és honfitársainak pártját akarta fogni.

A jelenlévő tiszt az őrmestert rendre utasította, mire ez arrogans és fenyegető hangon válaszolt.

Ekkor a tiszt egy kardcsapást mért az őrmesterre és bevittette őt a kaszárnyába.

A mártonfalvai gyilkosság.

Vizsgálóbíró a helyszínen.

Az áldozat felboncolása.

— szeptember 4.

(Saját tudósítónktól.) Tegnapi számunkban beszámoltunk azokról a véres eseményekről, melyek az utóbbi napok alatt valóságos izgalomban tartják a szomszédos Mártonfalva község lakosságát.

Az egyik ügyben, azon véres verekedés ügyében, melynek áldozata Aranyi István lett, még csak a nyomozatot folytatja az ottani esendőrség, míg a gyilkosság ügyében már a vizsgálat folyik és az agyonszurt ifj. Antal György hullája tegnap már a törvényszéki orvosok bonckébe alá került.

Tegnap délelőtt szállott ki a helyszínrre Hoffmann József vizsgálóbíró dr. Láng és dr. Hutiray törvényszéki orvosszakértők kíséretében.

A helyszíni szemle megtartása után a boncolás következett. Antal György holttestét felboncolták az orvosok és megállapították, hogy a gyilkos kése a szívkamarákat szurta keresztül, sőt még a tüdőt is érintette.

Általában a szurás oly erős volt, hogy feltétlenül azonnali halált kellett volna okoznia s ennek dacára a szemtanuk azt állítják, hogy a sérülés után Antal György még tett 8—10 lépést s csak aztán esett össze. Az orvosszakértők ezen körülményt érthetetlennek tartják.

Hoffmann József vizsgálóbíró kihallgatta ezután a gyilkost, Mertzl Lászlót, kit a szörnyű bűn tudata teljesen megtört, úgy, hogy teljesen beismerő vallomást tett.

Vallomásáról és a tanukihallgatásokról jegyzőkönyvet vettek fel. A gyilkost holnap fogják erős fedezet mellett Debrecenbe, az ügyészség fogházába kíséreni.

Távirat és telefon.

Polónyi levelet irt.

Budapest, szeptember 3. Polónyi Géza volt igazságügyminiszter levelet irt egy fővárosi lapnak, melyben megcáfolja azokat a híreket, mintha ő a néppárt kiválása érdekében intrikálna. Ő külföldben sincs a legjobb viszonyban a néppárt vezető férfával s ha egészsége helyreáll, teljes erejével fog a néppárt ellen küzdeni.

Lukácsiu beteg.

Belényes, szeptember 3. Lukácsiu Lukács László a választási mozgalmak következtében annyira megbetegedett, hogy most lakásán kénytelen feködni. Lukácsiu állapota súlyos s hozzátartozói katasztrófáról tartanak.

A pécsi gazdakongresszus.

Pécs, szeptember 3. A gazdakongresszust ma nyitotta meg Desewffy Aurél gróf elnök. Ezután Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter beszélt, majd az egyes pontok tárgyalására tértek át.

Elhunyt művész.

Páris, szeptember 3. Clausz Vilma zongoraművész nő hosszas betegeskedés után ma itt elhunyt. Az elhalt művész nő Szarvadi Frigyesnek, a magyar emigráció titkárnak özvegye volt.

Felrobbantott palota.

Chicago, szeptember 3. Ma dinamitpatronokkal a levegőbe röptették egy milliomos 5 millió kor. értékű palotáját. A tett elkövetésével több játékbarlangtulajdonost gyanúsítanak, akik ellen a palota tulajdonosa széles körben agitált.

Marakkó.

London, szeptember 3. A Tribuna jelenté tangerből: Raizuli jelenleg Tangerbóttól másfél napi járásföldre tartózkodik Sidi Baku birtokán, melyet egész Marokkóban a legnagyobb szentélynek tekintenek. Ha Raizuli ott keres menedéket, akkor a szultánra nézne teljesen lehetetlenné válnék, hogy őt foglyul ejtse, mert a szentély rendkívül meredek sziklán épült és igen erős, természetes, csaknem bevehetetlen várat képez.

Csarnok.

Az örvény szélén.

— Regény. —

50

Előtte áll derült, folyton mosolygó, széles arca.

Az az ember, aki folyton nyugodt, akit nem bánt semmi nagyobb vágy. Aki csak dolgozik, eszik és alszik, nyugodtan, elégedetten.

Bizonyos undor fogta el, majd azután meg szégyenli magát s megszólal benne valami eddig elnyomott szerény hang. Olyan szerény ez a hang, hogy azt lehet mondani, szinte bocsánatot kér, hogy fölszólal.

Hát ő csak ennyire becsüli ezt a derék, jó embert? Aki minden kivánságát, legesekélyebb óhaját is sietve teljesíti s aki jóformán tenyerén hordozza s aki ezért egy mosolyával, egy csókjával gazdagon jutalmazottnak érzi magát. Ezt az embert aki őt annyira szereti?

Hanem a hang sokkal szerényebb gyöngébb, semhogy tulysulyra bírja jutni benesejében.

Egy pillanatig tart csak a számbánom s a következő pillanatban megint megint nem tud rá jó szívet gondolni, sőt valami gyűlölet-félet érez iránta.

Megdöbbeneti őt ez, de nem tud ellene küzdeni; gyöngé, tehetetlen.

A sötétségen keresztül ott ragyog előtte Kemény.

(Folyt. köv.)

327—1907.

Árverési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező nagycsere erdőségben levő több mint 19,000 darab magfának nyilvános árverésen eladása a városi Tanács által elrendeltetvén — ezen árverés megtartására 1907. évi október hó 4-ik napjának d. e. 10 órája a Városház nagytanács termében tüzetik ki s arra venni szándékozók azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az árverési feltételek a városi számvevőségél hétköznapiakon 9 órától 12 óráig megtekinthetők.

Debreczen, 1907 augusztus 22.

A városi Tanács.

Minden jó bizonyítványu tanuló!

Kellemes és értékes meglepetésben részesül, csak jöjjön el taneszközöket vásárolni

Mihály Sámuel

papír-, író- és rajzszerek kereskedésében

DEBREGZEN,

Főtér 30. szám

Drécher söresarnokkal szemben.

Az 1907—8 iskolai évre szükséges és az összes tanintézetekben használt

iskolai könyvek

ujjonnan, valamint használt teljesen jó állapotban a legolcsóbb árakon, ugyszintén mindennemű iskolai író- és rajzszerek a legelőnyösebben szerezhetők be

Aczél Henrik

modern antiquariuma, könyv- és papirkereskedésében

Piac-u. 24. A kistemplommal szemben.

14—16 éves

kifutó fiúk havi fizetésel felvételnek a kiadóhivatalban:

Arany János-utca 2-ik szám, (Hungária kávéház).

Legbiztosabb szépitőszerek a

Fáy-féle Arc-Crém

hatása csodás! Szépit, fiatalít! Legkifutóbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arc bőr tisztátalanságai ellen. Egy tégely 1 kor., hozzá való „Fáy“ szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban 1—2—3 koronás üvege.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel- és külföldi gyógyszer különlegességeknek, pipere cikkeknek és hasonszerű gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-u. 8.

„Arany egyszerű“ gyógyszertár.

Telefon 496. szám.

Csemege szőlő

kapható 5 kilós kosarakban, kilónként 25 kr.

SZABÓ LAJOS

FIAI cégnél.

Előrehaladt idény miatt

nagy occassió vásár

a nap- és eső-ernyő gyárban.

Piac-utca 43. sz.

Csinos, színes napernyők . . . 1:80
Elegáns fél selyem napernyők 2:50 3:—
A legfinom. félsely. napernyők 4:— 4:50
Elegáns mosható, vászon ernyők . 4:50
Tiszta selyem ernyők . 5:— 6:— 7:—
Fekete eső-ernyők és antucás 20 százalékkal leszállítva. Eredeti francia mellfűzők 3 K-tól kezdve.

Javítások és áthuzások olcsón és pontosan eszközöltessenek.

Ha köszvényben vagy csuzban szenved, ha rheumaticus bántalmak gyötrik, használja az orvosilag kipróbált s kiváló jónak elismert

Tölgyfa-balzsamot,

mely a legrövidebb idő alatt megszünteti s gyógyítja a legfájdalmasabb köszvényes vagy csuzos betegségeket, hát- és derékfájást, a kezek és lábak csuzos szagátását.

A tölgyfa-balzsam a balzsamok királya,

mert hatása gyors s biztos. Mint ló- s daganatoszlító szer is páratlan! Csak külsőleg használandó, egyszerű bekenés által.

Egy próba meggyőz arról, hogy a tölgyfa-balzsam legjobb szer a csúz, köszvény, rheuma, ülőidegzésbe (ischiás) ellen feltalált összes szerek között.

I üveg tölgyfa-balzsam ára: I korona 50 fillér.

Kapható:

22

Mihalovits Jenő gyógyszertárában Debreczenben.

Az általam leggondosabban összeállított és tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ,

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerüzletben.

Ara: egy kis üvegnek 45 kr.
egy nagy üvegnek 90 kr.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek. Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszerek raktára
DEBRECZENBEN, Tisza-palota.

Dávidházy Kálmán és Társa

könyvkötészet, diszműkészítés és dobozgyár.

Debreczen, Fűvészkert-utca 9. sz.

Nagyméretben kibővített könyvkötészetünk és diszműves műhelyünk mellett ajánjuk a mélyen tisztelt közönség figyelmébe legújabb berendezett

dobozgyárunkat,

hol a kereskedők, gyárak részére szükséges áru dobozokon kívül czukrászati és gyógyszerészeti dobozok mindenféle kivitelben megrendelhetők és gyári árban gyorsan készíttetnek.

A közönség számára gyakran szükséges csomagoló-dobozok egyenként is kaphatók.

617



APRÓ HIRDETÉSEK

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beküldetik.

— Apró hirdetések előre fizetendők. —

Csemege szőlőt ajánlok kereskedők- és magánfogyasztók részére a legolcsóbb napi ár mellett. Darvas Miksa szőlő kivitele Debrecen. Telefon 294. 725

Villamos világítási

és erőátviteli berendezések, lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel Földvári L. debreceni első hatóságilag engedélyezett, villamosság és elektrotechnikai vállalat által készülnek. Tervezések és költségvetések díjtalanul. Telefon 168.

Ügyes fűszeres segéd azonnal fölvetetik Darvas Miksa fűszerüzletében.

Halápi állomásnál iskola szomszédságában 33 kat. hold kétharmadrészben fekete föld hasznóképes adó. Lakás és 40 jószágnak istállóval. Ertekezés Battyányi-u. 5. szám alatti ügyvédnél. 759

Elveszett egy sötét barna vizsla fiatal 11 hónapos kutya. A szives megtalálóját jutalomban részesül, ha Piac-utca 75. sz. alá hozza.

100 db szindarab féláron eladó. Darabos-utca 38. Kereszt épületben.



— Fél áron! —

Tankönyvek az összes fiu- és leányiskolákban használandó tankönyvek csakis HARMATHY antiquariumában kaphatók Debrecen Füvészkert-u. 14. A világhírű „Pique Progres” szivarkahüvelyek egyedüli elárúsítója.

Izletes házikoszt kapható uri háznál; ebéd, vacsora 20 frt, Arany János-utca 20.

Kiadó. Piac-utca 46. szám alatt egy kis üzlethelyiség kiadó. Ertekezhetni Békés Lajos uridivat üzletében.

Növendék, LEANY s FIUK részére
alkalmas fehérneműek

paplanok matraczok
továbbá

szőnyeg függöny

és

linoleum

óriási választékban

Bosznay J. és Társa

cégnél Kossuth-utca 5.

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreceni építésvezetőse

(Piac-utca 72. sz.) által készíttetnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál. Villagítótestek, csillárok és szerelvények dus választéka.

Telefon szám: 568.

Donogán és Somossy

DEBRECEN, KISTEMPLOMBAZÁR.

Iskolás fiúk és leányok

részére,

ingek, nadrágok, szoknyák, hálókabátok, harisnyák, zsebkendők, gallérok, kézelők és nyakkendők.

Intézetek részére előírás szerint.

536

Felhívás!

a t. gazdálkodók és géptulajdonosokhoz!

Ajánlom vízmentes asztagtakaró és cséplőgépekre való ponyváimat, szegedi kender zsákokat, gyapju zsákokat, pokróczokat, zsákkötöző és dohány-zsinegeket olcsó árban

“HUNGÁRIA” kéveköltő 100 drb. 5 kor,

Kivánatra mintát is küldök.

WIENER ADOLF

gyári raktára, ponyva és zsákkötözőintézete DEBRECEN,
(Kossuth-u. 27. sz.) 526.

Tőzsdei szakember

kitünő tanácsossal szolgál, mely által már csekélyebb összeggel és korlátozott risikóval az árfolyamnak úgy esése, mint emelkedése teljesen kihasználható. Működésemért jutalék csak a tiszta nyereségből fizetendő. Megkeresést „Weisz József Budapest, Postafülek 151.” alá kérek.

UJ ZSÁKKÖLCSÖNZŐ INTEZET.

A gazda közönség figyelmébe.

Van szerencsém a gazdálkodó és géptulajdonosok b. figyelmébe ajánlani azon körülményt, hogy Debreczenben Piac-utca 66. szám alatt zsákkötöző intézetet nyitottam. Raktáron tartok legjobbinőségű kenderzsákokat, melyeket jutányos áron bocsájtok a gazdálkodók és géptulajdonosok rendelkezésére.

Raktáron tartok továbbá vízmentes ponyvákat, elsőrendű anyagból készült zsákkötöző és dohány zsineget, és minden e szakmába vágó dolgokat, melyeket jutányos árban árulok.

Tisztelettel

Bergel Dániel

zsák és ponyvakötöző intézete Debreczenben,
Piac-utca 66. szám.

Külföldön jártam!

Az összes női ruhaszövet gyárat meglátogattam és ami szépet és jó kelmét,

⇒ **costümre és blousokra valót találtam** ⇒

s azt mind megvettem, igen kérem a n. közönséget, hogy mielőtt ruhaszövetet vásárolna, nézze meg a mostan érkezettek üzletében. Már 1 frtos vásárlás után ajándékot adok. — A fénykép nagyítások még mindig készülnek.

A kirakat sötétkékre van festve! Tisztelettel **LÖWY F. Piac-utca 24.**